

Nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Välkommen!

Maila dina frågor
till Trafikverket:
nationelldialog@trafikverket.se

Samtliga presentationer hittar du på:
trafikverket.se/dialognationellplan

Välkommen!

Stefan Engdahl

Planeringsdirektör, Trafikverket

Dialog nationell plan

- Utmaningar
- Ambitioner
- Prioriteringar

Planering av statlig infrastruktur 2018-2029

- Inriktningsunderlag från Trafikverket till regeringen hösten 2015.
- Proposition om inriktning och ekonomiska ramar för transportinfrastrukturen. Oktober 2016.
- Direktiv för åtgärdsplanering.
- Trafikverket lämnar förslag till nationell transportplan, planeras till efter sommaren 2017.
- Regeringen fastställer planen våren 2018.

Trafikverkets arbete med Nationell Transportplan 2018-2029

Rolf Haraldsson

Nationell projektledare, Trafikverket

Från ägarens mål till genomförande

Prioriterade samhällsutmaningar

där transportsystemet spelar en stor roll

- Omställning till ett av världens första fossilfria välfärdsländer
- Investeringar för ett ökat bostadsbyggande
- Förbättra förutsättningarna för näringslivet
- Förstärka sysselsättningen i hela landet
- Ta höjd för och utnyttja digitaliseringens effekter och möjligheter
- Ett inkluderande samhälle

Exempel enligt fyrstegsprincipen

1 Tänk om

Åtgärder som kan påverka behov av transporter och val av transportsätt

2 Optimera

Åtgärder som effektiviserar nyttjandet av befintlig infrastruktur och fordon

3 Bygg om

Begränsade ombyggnadsåtgärder

4 Bygg nytt

Nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder

Möjliga åtgärder – idélista

1 Tänk om

- Avgifter
- Skatter
- P-avgifter
- Subventioner
- Samverkan
- Marknadsföring
- Information
- Lokaliseringar
- Markanvändning
- Resfria möten
- Hastighetsgräns
- Samordnad distribution
- Resplaner och program (MM)

2 Optimera

- Omfördelning av ytor
- Busskörfält
- Signalprioritering
- ITS-lösningar
- Särskild drift
- Samordnad tågplan
- Ökad turtäthet
- Kombiera person- och godståg
- Logistiklösningar
- Reseplanerare
- Säkra fordon
- Pendlarparkering

3 Bygg om

- Förstärkningar
- Trimningsåtgärder
- Bärighetsåtgärder
- Breddning
- Plattformsförlängning
- Förbigångsspår
- Stigningsfält
- Muddring i farleder
- ITS-lösningar
- Planskilda korsningar
- Uppgraderingar
- Uppställningsspår

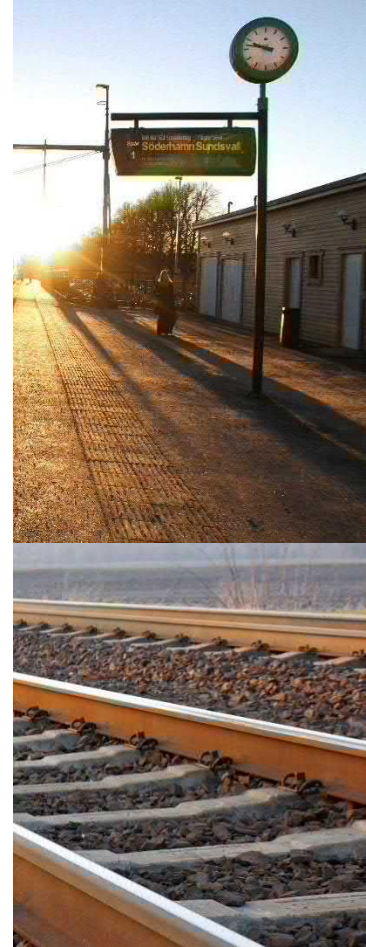
4 Bygg nytt

- Nya järnvägar
- Dubbelspår
- Ny motorväg
- Förbifarter
- Farledsinvestering
- Central kombiterm
- Cirkulationsplats
- Nya stationslägen
- BRT-lösningar
- Elmotorvägar
- Förbindelser till flygplatser
- Trafikplatser
- Busskörfält
- Nya mötesspår

Utveckling av transportsystemet

- Nya investeringar
- Trimningsåtgärder
- Fortsatt satsning på effektiva och hållbara vägtransporter
- Nya stambanor för höghastighetståg

Ett byggande av nya stambanor ska ske på ett sammanvägt sätt med hänsyn till de samlade behoven i hela transportsystemet. Därför föreslår regeringen kraftigt höjda nivåer för såväl utveckling som vidmakthållande i den samlade ekonomiska ramen. Det borgar för fortsatt högt ställda ambitioner vad gäller underhåll och investeringar i hela landet.

Vidmakthållande

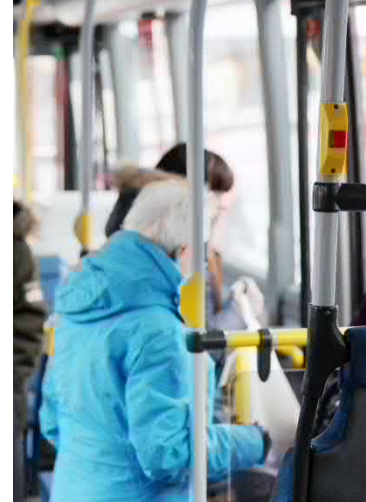
- Fokus i Nationell plan på att värna kvalitet på befintlig infrastruktur och möta framtidens behov
- Infrastrukturen behöver anpassas till klimatförändringarna
- Medel finansierar även forsknings- och innovationsåtgärder som är viktiga för att möta behov
- Regeringen bedömer att ökningen av vägunderhållet bör läggas ut jämnt över planperioden men att ökningen av järnvägsunderhållet däremot bör ske genom satsningar på reinvesteringar med mera tidigt under planperioden

Särskilda insatser

för att förbättra infrastrukturen

- Längre och tyngre tåg
- Forskning och innovation
- Nordiskt och övrigt internationellt arbete och samarbete
- Stadsmiljöavtal
- Ram för vissa väg- och järnvägsinvesteringar
- Produktivitet i anläggningsbranschen
- Stärk sjöfartens betydelse för inrikes transporter
- Statens ansvar och roll som stödgivare till icke-statliga flygplatser
- Länsplaner för regional transportinfrastruktur

Förslag till ekonomisk ram 2018-2029

¹ Banavgifter tillkommer, preliminärt 27 miljarder kronor

² Banavgifter tillkommer, ca 22 miljarder kronor (prisnivå 2016)

Miljarder kronor, prisnivå 2017	Föreslagen ny ram 2018-2029	Nuvarande plan 2014-2025	Ökning	Förändring i %
Utveckling av transportsystemet	333,5	277	56,5	20 %
Vidmakthållande järnväg	125 ¹	85 ²	40	47 %
Vidmakthållande väg	164	153	11	7 %
Total ram	622,5	515	107,5	21 %
Investeringar där kapitalkostnaden finansieras med inkomster från trängselskatt eller vägavgifter (2010-2029)	52	52		

I Trafikverkets inriktningsunderlag föreslog Trafikverket följande ram för att bibehålla dagens funktionalitet:

- Vidmakthållande järnväg 156 miljarder kronor (2015 års prisnivå)
- Vidmakthållande väg 189 miljarder kronor (2015 års prisnivå)

Reflexioner från Trafikverket

- Bra med ökade resurser till underhåll och utveckling
- Trots höjda anslag ser Trafikverket stora utmaningar och det kommer att kräva hårda prioriteringar. Det finns ett stort antal brister som behöver tas omhand för att transportsystemet ska tillfredsställa medborgare, näringsliv och för att nå de politiska ambitionerna

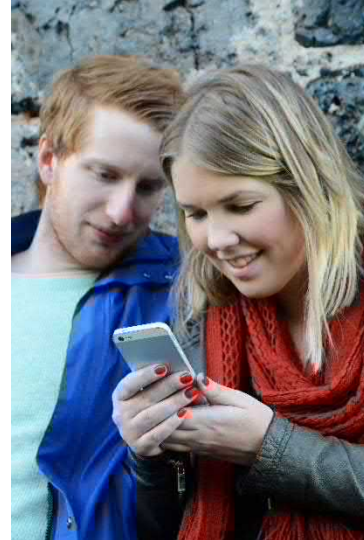
Förberedelser

- Redan innan Trafikverket fått direktiv tar vi fram ett fördjupat underlag med inriktningsunderlaget som grund
- Arbetet delas in i följande områden
 - Tillstånds- och bristbeskrivning
 - Vidmakthållande
 - Trimningsåtgärder
 - Investeringar, Anläggningskostnads kalkyler
 - Nationella projekt
 - Analys, Samlade effektbedömningar
 - Strategisk miljöbedömning

Sverigeförhandlingen och Trafikverket

- Trafikverkets uppdrag
 - bistå regeringens utredare inom Sverigeförhandlingen med underlag och analyser för utbyggnaden samt
 - utreda och bygga de sträckningar regeringen beslutar.
- Två projekt för dubbelspårig höghastighetsjärnväg som är långt fram i planeringsskedet: Ostlänken samt Göteborg-Borås.
- Två åtgärdsvalsstudier för sträckorna Jönköping-Malmö och Borås-Linköping.
- Syftar till att utreda möjliga alternativ för höghastighetsjärnvägens placering. Även samhällsekonomiska beräkningar och dialog med regioner, kommuner med flera.

Från underlag till planförslag

Proposition och direktiv

Underlag åtgärdsförslag

Sverigeförhandlingen
(Dec 2017)

Vidmakthållande

Tänk om och optimera

Trimningsåtgärder

Investeringar

Tillstånds- och bristbeskrivning

Planbygge
mars-maj 2017

SMB

Analyser (AKK/SEB) samt Strategisk miljöbedömning

Tidplan

Februari

Förberedelser

- Direktivsanalys
- Nationell och regionala dialoger
- Prioriterade brister
- Prioriteringsstrategier
Vidmakthållande - Utveckling

Mars-maj

Planbygge

- Planbygge inleds
- Kriterier för paketerade åtgärder
- Allt underlag för planbygge
slutlevererat från delprojekt

Maj-augusti

Huvudrapport

- Huvudrapport och
underlagsrapporter färdigställs
- Intern process i Trafikverket
- Leverans till regeringskansliet i
augusti

Omställning till ett av världens första fossilfria välfärdsländer

Sven Hunhammar

Måldirektör, Trafikverket

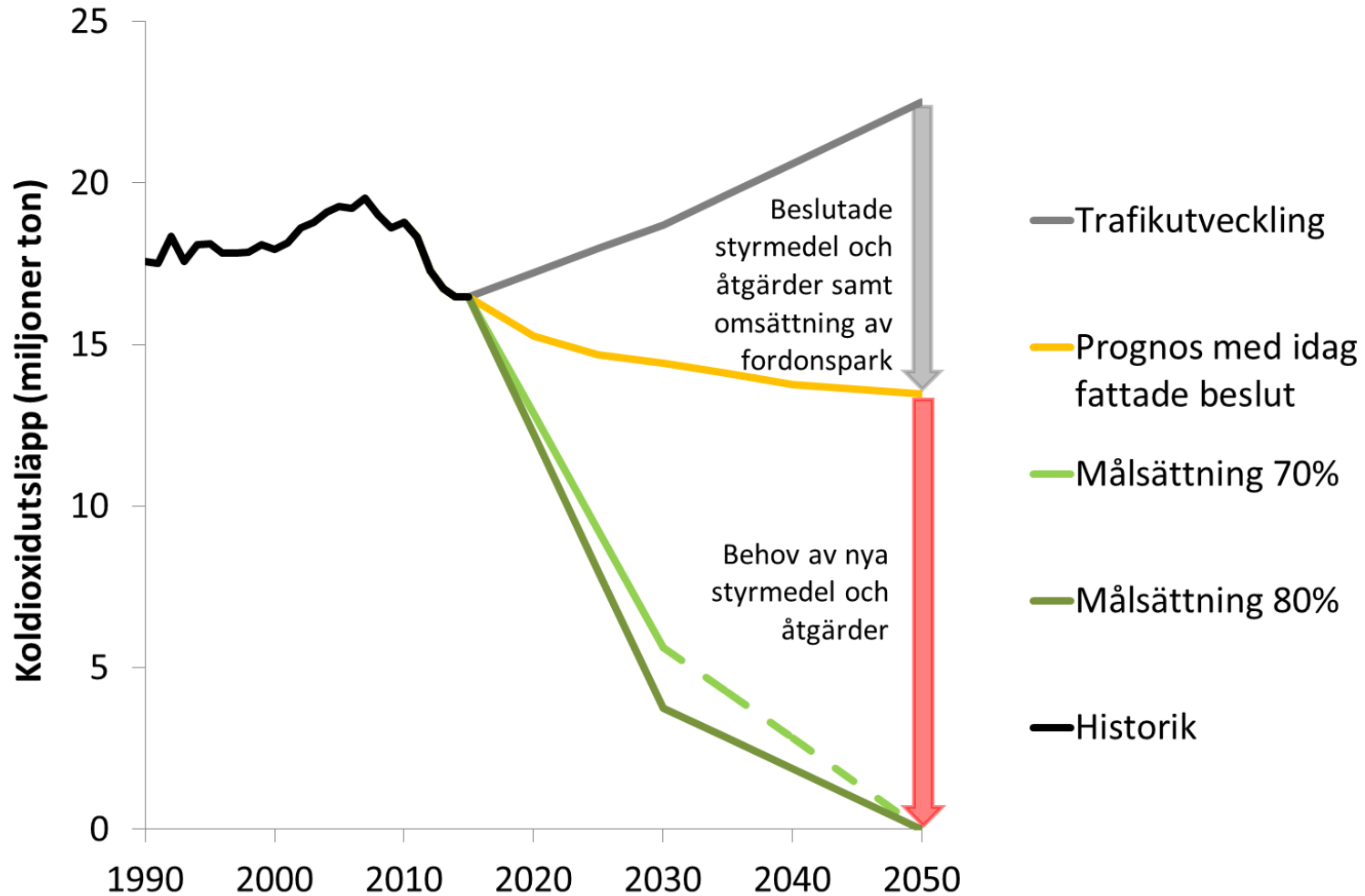

Lagrådsremiss om ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige, prop väntas i mars 2017:

- Utsläppen från inrikes transporter utom inrikes flyg ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010. Anledningen till att inrikes flyg inte ingår i målet är att inrikes flyg ingår i EU ETS.

Behov av nya åtgärder och styrmedel

Vägtrafikens utsläpp

RAPPORT
Inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2018-2029

Trafikverket 2015:180

RAPPORT
Åtgärder för att minska transportsektorns utsläpp av växthusgaser - ett regeringsuppdrag

Trafikverket 2016:111

Vägtrafiken dominerar inrikes: 94 % av koldioxidutsläppen

Flera åtgärdsalternativ:

- effektivare användning av befintligt transportsystem
- energieffektivisering och elektrifiering,
- ökad andel biodrivmedel,
- samhällsplanering och infrastrukturinvesteringar för att locka resenärer och gods från väg till mindre miljöbelastande trafikslag,
- minska bil- och lastbilstrafiken genom att införa styrmedel.

Alternativen har för- och nackdelar av olika karaktär.

Fyra scenarier:

Scenario	1	2	3	4
Koldioxid 2030 jmf 2010	- 60 %	- 80 %	- 80 %	- 80 %
Frågeställning	Energi- effektivisering, elektrifiering och biodrivmedel	Energi- effektivisering och byta storskaligt till biodrivmedel	Förändringar i samhällsstrukturen med bl.a. stora infrastruktur- investeringar för att behålla en hög tillgänglighet? (Motsvarar det tidigare publicerade klimatscenariot)	Enbart acceptera minskad bil- och lastbilstrafik

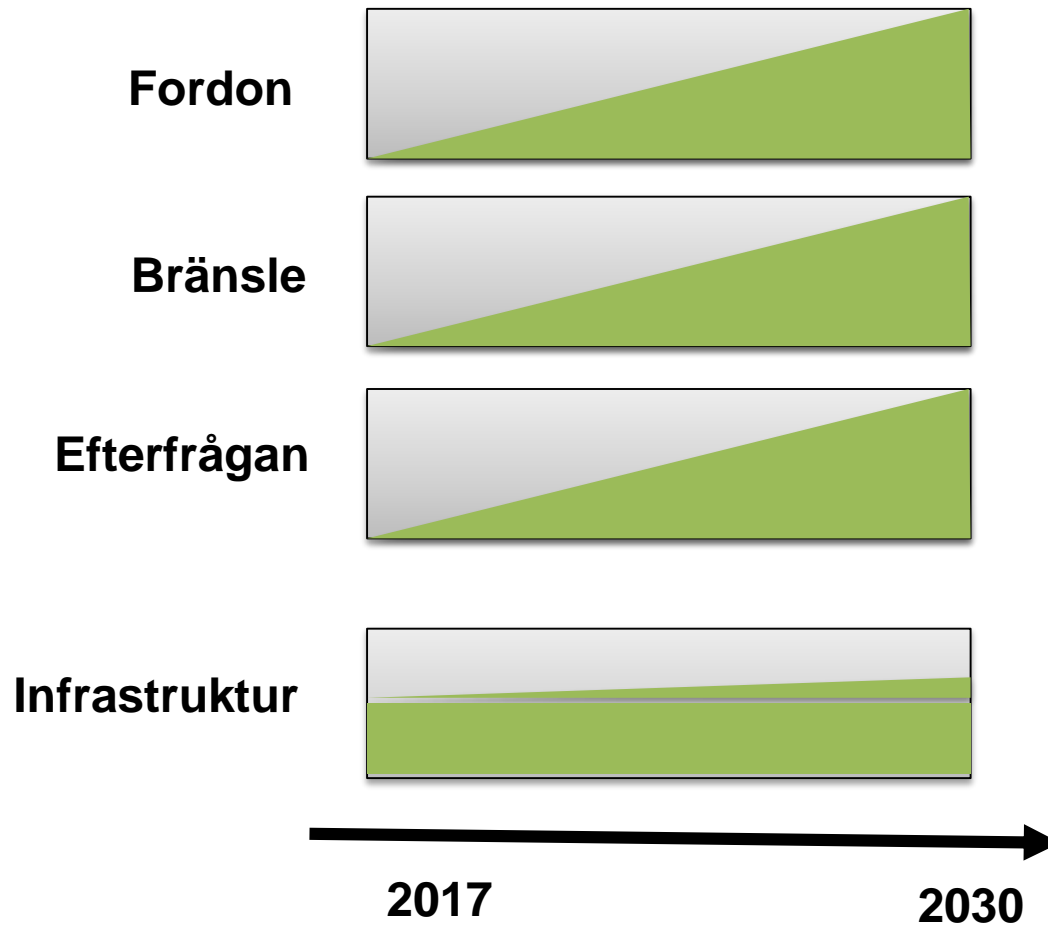
Effektivisering, transportvolym och förnybar energi

Scenario	1 - 60 %	2 – 80 % genom biodrivmedel	3 – 80 % genom samhällsstruktur	4 – 80 % genom minskad trafik
Energi-effektivisering	Effektivisering och eldrift etc. som kräver ytterligare starka styrmedel både nationellt och internationellt.			
Trafik, jmf med idag	Som basprognos: Bil + ca 20 % Lastbil + ca 40 %	Som basprognos: Bil + ca 20 % Lastbil + ca 40 %	Bil -10-20 % Lastbil ca 0 % Koll + 100 % CG + 200 %	Bil - 10-20 % Lastbil ca 0 %
Förnybar energi	14 TWh bio 5 TWh el	29 TWh bio 5 TWh el	17 TWh bio 5 TWh el	17 TWh bio 5 TWh el

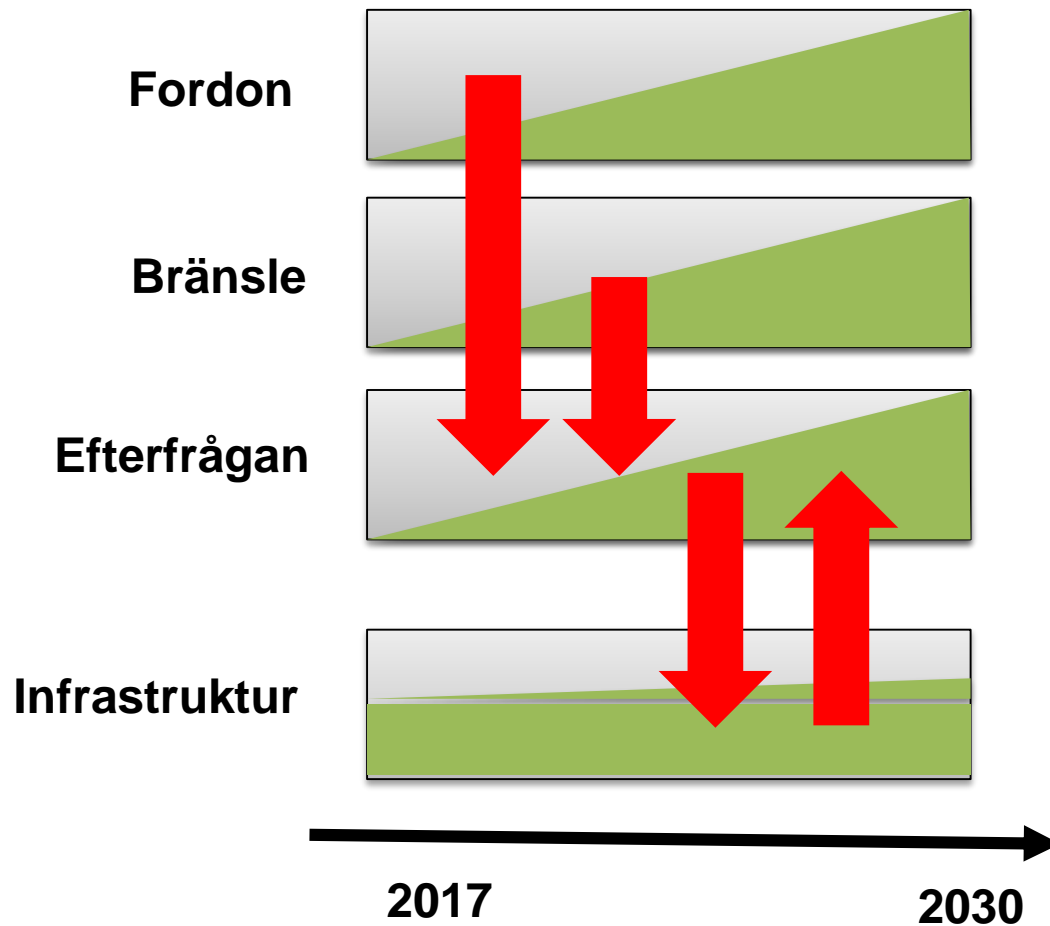
Stor skillnad på infrastruktur i de olika scenarierna:

Scenario	1 - 60 %	2 – 80 % genom biodrivmedel	3 – 80 % genom samhällsstruktur	4 – 80 % genom minskad trafik
Trafik	Basprognos	Basprognos	Minskad	Minskad
Infrastruktur	BAU	BAU	Stor skillnad	Skillnad

Hur kan utsläppen minska i transportsektorn:

Hur kan utsläppen minska i transportsektorn:

Det krävs styrmedel:

- Långsiktig översyn av vägtrafikens beskattning
- Klimatråd
- Kontrollstationer och inriktningsunderlag

Styrmedel för energieffektiva fordon, fartyg och flygplan

- Sänkta hastighetsgränser
- EU-krav och utveckling av provmetoder
- Bonus-Malus
- Energimärkning av personbilar
- Förändrade förmånsregler
- Elbusspremie
- Styrmedel för sjöfart och luftfart

Styrmedel för förnybar energi

- Skattenedsättning på biodrivmedel
- Kvotplikt
- Stöd till forskning, utveckling och produktion

Styrmedel för minskad trafik tillväxt för personbil och lastbil samt användning av mer effektiva trafikslag

- Skatter som leder till ökade körkostnader
- Stadsmiljömål och –avtal
- Statlig medfinansiering till steg 1- och 2-åtgärder
- Miljözoner för tysta och emissionsfria fordon
- Parkeringskatt
- Krav på transportplan
- Förändrat reseavdrag

Slutsatser

- Det går att minska utsläppen från vägtrafiken till 80 % med en kombination av åtgärder.
- Åtgärderna är kombinationer av effektivare användning av befintligt transportsystem, energieffektivisering och elektrifiering, ökad andel biodrivmedel, ökat kollektivresande, ökad gång och cykel, mer järnväg och sjöfart samt minskad bil- och lastbilstrafik.
- Det krävs att styrmedel införs som åstadkommer dessa åtgärder.
- Fyrstegsprincipens tidiga skeden är särskilt viktiga.
- Nuvarande vägkapacitet är i stort sett tillräcklig.

Frågestund

Stefan Engdahl, Rolf Haraldsson,

Maila dina frågor
till Trafikverket:
nationelldialog@trafikverket.se

Samtliga presentationer hittar du på:
trafikverket.se/dialognationellplan

